

Okleveles könyvvizsgálói képesítés

Közgazdaságtan és pénzügyek írásbeli vizsga

C sorozat

MEGOLDÁSOK

2016. október 5.

A megoldáshoz rendelkezésre álló idő: 180 perc

Használható segédeszközök: nem programozható számológép

jelenérték-táblázatok (helyszínen kapják)

I. Karikázza be a helyes válasz betűjelét a tesztkérdéseknél!

Mindig csak egy helyes válasz van. Értékelés: – a helyes megjelölés 2-2 pont

– ha nem jelölt meg semmit = 0 pont

– a helytelen megjelölés –1 pont

	Elérhető pontszám:	Elért pontszám:
1.-20.	40 pont	

II. Fejtse ki a kérdésekre adott választ!

	Elérhető pontszám:	Elért pontszám:
21.	10 pont	
22.	10 pont	
összesen	20 pont	

III. Számítsa ki, illetve válaszolja meg a következő feladatokat 2 tizedesre!

	Elérhető pontszám:	Elért pontszám:
23.	5 pont	
24.	7 pont	
25.	12 pont	
26.	7 pont	
27.	9 pont	
összesen	40 pont	

Elfogadáshoz szükséges pontszám: 60 pont	Összes elérhető pontszám: 100 pont	Összes elért pontszám:
--	------------------------------------	------------------------

Minősítés:	
------------	--

Budapest, 2016. október 5.

Javította:

I. Karikázza be a helyes válasz betűjelét a tesztkérdéseknél!

Elérhető összesen: 40 pont

Tesztek megoldásai MKVK Pénzügyi ismeretek 2010 alapján:

- C1. b 42. o.
- C2. d 289. o.
- C3. d 57. o.
- C4. a 134. o.
- C5. c 133. o.
- C6. a 249.- 250. o.
- C7. a 61.- 63. o.
- C8. b 86. o.
- C9. d 87.- 89. o.
- C10. a 90.- 91. o.
- C11. c 68.-69. o.
- C12. d 104. o.
- C13. a 106.- 107. o. 103. o.
- C14. b 198. o.
- C15. d 283.- 285. o.
- C16. b 147. – 148. o.
- C17. a 170. – 171. o.
- C18. d 267. o.
- C19. c 138. o.
- C20. b 304. – 305. o.

C1. Melyik állítás HAMIS? A tőkeáramlási mátrix

- a) elszámolási azonosságok segítségével mutatja be az egyes szektorok makroökonómiai kapcsolatait.
- b) a gazdaságban ideiglenesen keletkezett és újraelosztott jövedelmek egyenlegét és annak finanszírozását foglalja magában.**
- c) fő része a folyó jövedelem-felhasználás egyenlege és annak finanszírozása.
- d) a szektorközi tőkek mozgásokat csoportosítja finanszírozási formák szerint.

2 pont

C2. Melyik állítás IGAZ? A kockázatos befektetések diverzifikációjával a befektetők

- a) csökkenthetik az egyes részvények piaci kockázatát.
- b) csökkenthetik az egyes részvények bétáját, hiszen a diverzifikáció csökkenti a kockázatot.
- c) csökkentik a piaci portfólió szórását.
- d) csökkenthetik a portfólióban szereplő részvények hozamának együttes szórását azok súlyozott átlagához képest.**

2 pont

C3. Mit fejez ki a Fisher-féle forgalmi egyenlet?

- a) A pénzmultiplikátor a pénztömeg és a jegybankpénz mennyiségének hányadosa.
- b) A pénzmennyiség a jegybankpénz mennyiségének, a kereskedelmi bankpénz mennyiségének és a likvid értékpapírok mennyiségének összege.
- c) Az egyes gazdasági szektorok pénzfelhasználásának és pénzkiadásának összege makroszinten megegyezik.
- d) Adott értékű áru értékesítéséhez szükséges pénzérték a pénzmennyiség és a forgási sebesség szorzataként határozható meg.**

2 pont

C4. Válassza ki a HAMIS állítást!

- a) Közvetlen finanszírozásnak nevezük azt, amikor a megtakarító és a felhasználó személye azonos.**
- b) Közvetett finanszírozás esetén általában egy hitelintézet közvetít megtakarító és beruházó között.
- c) Elsődleges értékpapírnak tekintjük a vállalati kötvényeket és részvényeket.
- d) A pénzügyi közvetítők feladata a pénzügyi piacok jellemzőinek – lejárat, összeg, kockázat, likviditás – transzformációja.

2 pont

C5. Melyik állítás HAMIS?

- a) A pénzpiacon a rövid lejáratú pénzek forognak, és ezek egy része értékpapírformát ölt.
- b) A pénzüpiaci értékpapírok általában a hitel valamilyen formáját öltik.
- c) A pénzpiacon legnagyobb volumenben a vállalatok jelennek meg kibocsátóként.**
- d) A pénzüpiaci értékpapírok többnyire a bankközi piacra kerülnek.

2 pont

C6. Melyik állítás IGAZ? Ha a vállalat eszközarányos nyeresége folyamatosan csökken, akkor

- a) az valószínűsíthetően a piaci verseny éleződését jelzi a vállalat tevékenységi körén belül.**
- b) az a vállalat eszközeinek javuló fajlagos kihasználtságára utal.
- c) az a részvényesek pénzügyi kockázatának csökkenését jelenti.
- d) az árbevétel-arányos nyereség mutatója várhatóan nő.

2 pont

C7. Az alábbiak közül melyik NEM monetáris politikai lépés?

- a) A betétek és a hitelek közötti kamatmarzs adóztatása.**
- b) A refinanszírozási kamatláb megállapítása.
- c) Repo-feltételek meghatározása.
- d) A kötelező tartalékráta meghatározása.

2 pont

C8. A felsorolt bevétel-típusok közül mellyel (melyekkel) rendelkezhetnek a helyi önkormányzatok?

- I. adók**
- II. járulékok**
- III. vállalkozási bevételek**
- IV. díjbevételek**

- a) kizárólag I. és IV.
- b) kizárólag I., III. és IV.**
- c) kizárólag III. és IV.
- d) I., II., III. és IV.

2 pont

C9. Az alábbiak közül melyek tartoznak az adók és adójellegű bevételek közé?

- I. forgalmi típusú adók**
- II. megosztott központi adók**
- III. szociális hozzájárulási adó**
- IV. közvetlen adók**

- a) kizárólag II. és III.
- b) kizárólag I., II. és III.
- c) kizárólag I., III. és IV.
- d) I., II., III. és IV.**

2 pont

C10. Milyen tételek nem szerepelnek a költségvetés elsődleges egyenlegében a végső egyenleghez képest?

- a) **nettó kamatfizetés, kölcsönfelvétel és kölcsöntörlesztés**
- b) privatizációs bevételek
- c) transzferkifizetések
- d) költségvetési pénzkészlet változása

2 pont

C11. Az alábbiak közül melyik NEM tartozik az IMF deklarált céljai közé?

- a) A nemzetközi kereskedelem kiegyensúlyozott növekedésének biztosítása.
- b) Nemzetközi monetáris problémákkal kapcsolatos együttműködés.
- c) **A fizetési mérlegek egyensúlyának fenntartását segítő szerkezet-átalakító programok.**
- d) A folyó fizetések multilaterális rendszere kialakításának elősegítése.

2 pont

C12. Az alábbiak közül melyik jelent készpénz nélküli fizetési formát?

- I. Inkasszó**
- II. Váltó**
- III. Akkreditív**
- IV. Csekk**

- a) Kizárólag II. és IV.
- b) Kizárólag I., II. és III.
- c) Kizárólag I., III. és IV.
- d) I., II., III. és IV.**

2 pont

C13. Melyik definíció HAMIS az alábbiak közül?

- a) **Biankó hitelek esetén a kezességvállalás kötelező.**
- b) Nyitott hitelkeret: egy maximális hitelösszeg, amelyet az adós a futamidőn belül többször is igénybe vehet és visszatörleszthet.
- c) Azonnali beszedési megbízás alkalmazható bírósági végrehajtás esetén.
- d) Inkasszó: beszedési megbízás, a fizetés kezdeményezője a jogosult.

2 pont

C14. Mi a tőkefedezeti rendszer fő sajátossága?

- a) A kockázatok diverzifikációval való fedezése.
- b) **Az egyes magánszemélyek megtakarításai és nyugdíjas jövedelmei között van kapcsolat.**
- c) A kockázatok fedezeti ügyletekkel való semlegesítése.
- d) Az aktív korúak és a nyugdíjasok közötti vagyonszortosítás.

2 pont

C15. A kockázatkezeléssel kapcsolatos következő állítások közül válassza ki, hogy melyik a HAMIS!

- a) Nem-pénzügyi kockázatnak számít a vállalat alaptevékenységével kapcsolatos üzleti kockázat.
- b) Pénzügyi kockázatnak nevezzük a pénzügyi piacok árainak és a kamatlábak változékonyságából eredő bizonytalanságot.
- c) A fedezeti ügyletek egy része feltételes kötelezettség-vállalást jelent, és ezért a vállalat ezeket a mérlegen kívüli tételek között szerepeltetheti.
- d) **A kockázat mérésének egyik eszköze a Value at Risk érték kiszámítása, ami az adott befektetés (rövidlejáratú értékpapír) hozamszórásának négyzetgyökét mutatja.**

2 pont

C16. Mi a lényegi különbség az egyszerű és az effektív kamatláb között?

- a) Az egyszerű kamatlábat évre szokás megadni.
- b) **Az effektív kamatláb figyelembe veszi az újrabefektetési lehetőségeket.**
- c) Az effektív kamatláb esetén korrigálni szükséges az inflációs rátával.
- d) Az egyszerű kamatlábat csak a betétekre, az effektív kamatlábat az értékpapírokra alkalmazzák.

2 pont

C17. Az EPS mutató

- a) a vállalat adózás utáni eredményének és összes kintlévő részvénye számának hányadosa.
- b) a vállalat adózás előtti eredményének és összes kintlévő részvénye számának hányadosa.
- c) a vállalat adózás utáni eredményének és elsőbbségi részvényei számának hányadosa.
- d) a vállalat adózás előtti eredményének és törzsrészvényei számának hányadosa.

2 pont

C18. A vállalatok közötti sokféle fuzionálási mód közül melyik fúziós típus NEM létezik?

- a) Vertikális
- b) Horizontális
- c) Konglomerátum-típusú
- d) **Opcionális**

2 pont

C19. Mi jelent különbséget a futures és a forward üzletkötések között?

- a) A forward piaci üzelek jellemzően sztenderdizáltak.
- b) A futures piacokon könnyebb feltételei tekintetében testreszabott üzeleket kötni.
- c) **A futures piaci elszámolásokat a tőzsdai elszámolóházon keresztül szokás bonyolítani.**
- d) A futures piacon határidős, a forward piacokon prompt és opciós kereskedés zajlik.

2 pont

C20. Melyik állítás HAMIS?

- a) A vételi opció jogosultjának vételi joga van.
- b) **A vételi opció kötelezettjének vételi kötelezettsége van.**
- c) Az eladási opció jogosultjának eladási joga van.
- d) Az eladási opció kötelezettjének vételi kötelezettsége van.

2 pont

II. Fejtse ki a kérdésekre adott választ!

Elérhető: 20 pont

C21. Ismertesse az államháztartás funkcióit!

Összesen:10 pont

Kidolgozás:

(MKVK Pénzügyi ismeretek 2010. 74.-75. oldal)

– Allokációs funkció:

> Minden olyan kormányzati tevékenységet összességében, amely az előállított termékek és szolgáltatások mennyiségét és minőségét befolyásolja.

> Oka a piaci elégtelenség, piaci kudarc. (1 pont)

Tényezői:

- > közjavak termelése,
- > külső gazdasági hatások (externáliák) kezelése, pl. környezetkárosítás,
- > meghatározott monopól hatások mérséklése, kartelltilalom,
- > irányított elosztású javak.

(1 pont)

– Újraelosztási funkció:

> Funkcionális jövedelemelosztás:

A piacgazdaságban a jövedelmek elosztása az egyes egyéneknek a termeléshez való hozzájárulásán alapul: a termelési tényezők tulajdonosai annak arányában kapnak jövedelmet, amilyen arányban hozzájárulnak a termékek létrehozásához.

(1 pont)

Hatásai:

pozitívak

- > elősegíti a termelésnek a kereslethez való igazodását,
- > a termelési tényezők meghatározott felhasználását, amely a kereslet megfelelő kielégítését eredményezi.

(1 pont)

negatívak

- > a társadalom jelentős rétegeinek elszegényedéséhez vezethet,
- > társadalmi feszültségek keletkezhetnek,
- > a gazdasági folyamatok zavartalanságát veszélyeztetheti.

(1 pont)

Eszközei:

direkt eszközök

- > adózás,
- > transzferek kifizetése

(1 pont)

indirekt eszközök

- > közjavak fogyasztása
- > közösségi fogyasztás.

(1 pont)

– Stabilizációs funkció:

– Az összgazdasági folyamatok szabályozására irányul.

– Eszközei:

- > Kereslet,
- > Kínálat.

(1 pont)

– Célok:

- > teljes foglalkoztatás,
- > árstabilitás,
- > költségvetés egyensúlya,
- > külgazdasági egyensúly.

(1 pont)

– Eszközök megválasztása és kombinálása bonyolult, közvetve hatnak

(1 pont)

C22. Ismertesse a monetáris politika lehetséges céljait, térjen ki az expanzió, restriktív és az infláció kérdéseire is!

Összesen:10 pont

Kidolgozás:

(MKVK Pénzügyi ismeretek 2010. 54-56. oldal/)

Monetáris politika: (1 pont)

Definíció: a monetáris politika a gazdaságpolitika egyik ága, amely a pénzügyi piacok befolyásolásán keresztül hat a gazdasági folyamatokra.

Cél: a nemzeti valuta vásárlóerejének védelme, infláció elleni harc (1 pont)

Expanzió, restriktív: (4 pont)

– A gazdaságpolitika alapkérdése az, hogy rövidtávon az egyensúlyi feltételek biztosítása és a gazdaság növekedésének biztosítása egymással ellentmondásba kerülhet.

– Az expanzió és a restriktív példái, melyek a rövidtávú ellentétes hatásúak:

Expanzív gazdasági irányítási politika:

- az állami kiadások nőnek (transzferek, állami beruházások),
- ez keresletnövelő hatású,
- az állam arra számít, hogy a vállalatok ezáltal növelik a foglalkoztatottságot, és többet fognak termelni
- a gazdasági szereplők azonban az árakat is emelhetik, így sérülhet az árstabilitás
- vagy nőhet az import, ez a folyó fizetési mérleg deficitjét növeli (ikerdeficit), mindkét deficit csak hitelből finanszírozható.

Restriktív gazdasági irányítási politika:

- a növekvő eladósodás hatására
  - > a gazdaságpolitika csökkenti az állami kiadásokat
  - > és növeli az adóbevételeket
- csökken a gazdasági növekedés, nő a munkanélküliség
- Az egyensúlyi politikát folytatni nem tudó országokban a restriktív és expanzív folyamatok folyamatosan és gyorsan követik egymást.
- Ez nehezíti a gazdasági tervezést, csökkenti a beruházási kedvet és hosszútávon mérsékelheti a gazdasági növekedést.
- A monetáris politika célja
  - > a nemzeti valuta vásárlóerejének védelme (infláció elleni harc)

- > a jegybank látja el, a központi kormánytól függetlenül
- > a jegybank csak akkor segíti a kormányzat gazdaságpolitikai céljainak megvalósítását, ha azok nem veszélyeztetik az elsődleges cél teljesülését.

Infláció:

(4 pont)

Definíció

Az infláció a fogyasztói árszínvonal folyamatos, tartós emelkedése. E definícióban az árszínvonal egy speciális ár, az úgynevezett fogyasztói kosár ára.

A fogyasztói kosár azon javak és szolgáltatások halmaza, amelyet az átlagos fogyasztó adott periódus alatt használ.

Egy átlagos család fogyasztási szerkezete szerint állapítják meg a fogyasztói kosár összetételét, és az ebben levő termékek és szolgáltatások árváltozásának súlyozott átlaga adja az infláció mértékét.

vagy

Az inflációs ráta az árak növekedési üteme.

A leggyakrabban használt inflációs ráta az úgynevezett fogyasztói árindex, amely a lakosság fogyasztási szerkezetét tükröző termékkosárnak az áremelkedését mutatja.

- Növeli a gazdasági döntések kockázatait.
- A megnövekedett kockázat hatására a fogyasztás nő (ki tudja mit fog érni a pénz a jövőben), a megtakarítás csökken. A fogyasztás emelkedése egyébként tovább erősíti az inflációt.
- A gazdasági kockázat növekedése csökkenti a beruházási kedvet. A megtakarítások és a beruházási kedv csökkenésének következtében a gazdasági növekedés csökken.
- A magasabb infláció közvetlen költségnövekedést okoz az által, hogy az árakat gyakrabban kell változtatni és az által, hogy nőhetnek a pénzkezelés költségei.
- Újraelosztási hatások
  - > Mivel az infláció átlagos áremelkedés, így vannak olyan termékek, amelyek ára jobban, másoké pedig kevésbé növekszik.
  - > Azok a fogyasztók, akiknek a fogyasztói kosarában nagyobb súllyal szerepelnek jobban növekvő árú termékek (pl. élelmiszerek) rosszabbul járnak azokhoz képest, akik kisebb arányban fogyasztják ugyanezen javakat: az infláció implicit jövedelem-újraelosztást jelent az utóbbi csoport javára.
- Az inflációnak van egy olyan rossz tulajdonsága, hogy a gazdasági várakozásokba beépül és minél régebben és minél magasabb szinten rögzül, annál nagyobb gazdasági növekedési veszteségek mellett lehet csak letörni.

(Lehetséges pontozás: minden helyes állítás 0,5 pont, ezeken belül a kevésbé részletezett megoldások is elfogadhatóak, összesen legfeljebb 10 pont).

III. Számítsa ki, illetve válaszolja meg a következő feladatokat 2 tizedesre!

Elérhető: 40 pont

C23. Az euró jelenlegi árfolyama 310 Ft. Az euró kockázatmentes hozamértéke egy évre 1%, a forinté 4%.

Feladat:

- a) Mekkora az euró határidős árfolyama egy évre?
- b) Hogyan tud arbitrázst végrehajtani, ha a piaci árfolyam 325 Ft? Írja le a konkrét lépéseket!

Összesen: 5 pont

Megoldás:

a) $F = 310 \times 1,04 / 1,01 = 319,21$ Ft **(2 pont)**

b) A határidős ár túl magas, tehát határidősen eurót kell eladnunk. Ehhez Ft-hitelt kell felvennünk, ebből prompt eurót kell vennünk, és azt befektetni egy évre. **(3 pont)**

C24. Egy célgépet éves részletfizetéssel lehet megvenni. A gép piaci ára 2 M Ft. Tételezzük fel, hogy 5 év alatt, minden év végén, egyenlő részletekben vásároljuk meg. A piaci elvárt hozam évi 10%, az eladó által kért éves részlet 700 E Ft.

Feladat:

- a) Milyen típusú pénzáramlás-sorozatról van szó?
- b) Mekkora a befektetés NPV-je?
- c) Mekkora lenne a reális éves fizetőrészlet?
- d) Ha évi 700 EFt-ot fizetünk, hány évig kellene törleszteni, hogy 0 legyen a gépi beruházás NPV-je?

Összesen: 7 pont

Megoldás:

a) annuitás (járadék) **(1 pont)**

b) $2 - 0,7 \times 3,791 = -0,65$ M Ft **(2 pont)**

c) $2 / 3,791 = 528$ E Ft **(2 pont)**

d) $2 / 0,7 = 2,85$ AF (10%, $t = 3-4$ év), azaz 3-4 év **(2 pont)**

C25. Egy vállalkozás beindításához 200 M Ft azonnali beruházásra van szükség. Az alkalmazható értékcsökkenési leírás évi 10%. Az egyes években a tervezett árbevétel rendre 100 M Ft, a tervezett folyó ráfordítások értéke rendre 50 M Ft. A vállalat nyereségét – az adóalap módosító tételeinek együttes hatásaként az adózás előtti eredményre vetítve – 20% nyereségadó terheli. A vállalati működéshez az induláskor 20 M Ft forgóeszközre van szükség, melyet az első és második évben évente 12 M Ft-tal kell felemelni. A működés harmadik évének végén a vállalat befektetett eszközeit 250 M Ft, a forgóeszközöket 49 MF t értékben tervezik eladni.

Feladat:

a) Írja fel a vállalat tervezett pénzáramlását!

b) Mondjon két okot, mi lehet a forgóeszközök növekedésének oka!

Összesen: 12 pont

Megoldás:

a)

(10 pont)

Évek	0	1	2	3
+ Árbevétel		100	100	100
– Folyó ráfordítások		–50	–50	–50
– Értékcsökkenési leírás		–20	–20	–20
+ Egyéb eredmény				250–140 49–44
= Adózás előtti eredmény		30	30	145
– Társasági adófizetés		– 6	– 6	–29
= Adó utáni eredmény		24	24	116
+ Értékcsökkenési leírás		20	20	20
– Nettó forgótőke változása	–20	–12	–12	44
– Beruházás	–200			
+ Befektetett tárgyi eszköz értékesítése				140
= Nettó pénzáramlás	–220	32	32	320

Pontozás: nettó forgótőke 2 pont, beruházás kivezetése 2 pont, adóalap meghatározása 2 pont, adófizetés 2 pont, egyéb tételek 2 pont

b) Pl. input, output vagy befejezetlen termelés készleteinek halmozódása, vevők állománynövekedése. **(2 pont)**

C26. Egy 1 évvel ezelőtt kibocsátott, eredetileg 3 éves futamidejű kötvény évente egyszer, évi 14% névleges kamatot fizet. Az 1 000 forintos névértékét az utolsó évben egy összegben törlesztik. Az egyéves befektetések elvárt hozama évi 12%, a kétéveseké évi 11%, a hároméveseké évi 10%.

Feladat:

- Mekkora ma kamatfizetés előtt a kötvény bruttó és nettó árfolyama?**
- Miért térnek el ezek az értékek 100%-tól?**
- Milyen áron bocsátották ki a kötvényt, ha a hozamgörbe időközben nem változott?**

Összesen: 7 pont

Megoldás:

- $PV = \text{Bruttó árfolyam} = 14 + 14/1,12 + 114/1,11^2 = 119,02$
 $\text{Nettó árfolyam} = 119,02 - 14 = 105,02$ **(3 pont)**
- $k > r$, valamint van felhalmozódott kamat is **(1 pont)**
- $PV = 14/1,12 + 14/1,11^2 + 114/1,10^3 = 109,51$ **(3 pont)**

C27. Két projekt között kell a megvalósítást illetően döntenie. Az X beruházás 60 M Ft induló tőkét igényel, és 10 éven át évi 13 M Ft-os szabad pénzáramlást eredményez. Az Y beruházás tőkeigénye 15 M Ft, és két év múlva 25 M Ft-os egyszeri szabad pénzáramlást ad. Az elvárt hozam mindkét beruházásra évi 10%.

Feladat:

Melyik beruházást választaná

- az NPV,**
- a belső megtérülési ráta,**
- a jövedelmezőségi index mutatója alapján?**

Magyarázza meg, miért kapott a mutatók alapján eltérő sorrendet!

(Összesen:9 pont)

Megoldás:

- $NPV(X) = -60 + 13 \times AF(10 \text{ év}, 10\%) = -60 + 13 \times 6,145 = +19,89 \text{ M Ft}$
 $NPV(Y) = -15 + 25/1,1^2 = +5,66 \text{ M Ft}$
 Tehát X **(2 pont)**
- $IRR(X): AF(10; r) = 60/13 = 4,62 \quad IRR = 17\%$
 $IRR(Y): 25/15 = 1,667; 1,667^{(0,5)} - 1 = 29,1\%$
 Tehát Y **(3 pont)**
- $PI(X) = 19,89 / 60 = 0,3315$
 $PI(Y) = 5,66 / 15 = 0,377$
 Tehát Y **(3 pont)**

X nagyobb tőkeigényű és hosszabb (NPV preferálja, IRR nem)

(1 pont)